

**Antoninus Diana Panormitanus, Clericus Regularis, Doctor
Celeberrimus, Coram S. D. N. Alexandro VII. Episcoporum
Examinator, & Sancti Officij Regni Siciliae Consultor,
Coordinatus, Seu Omnes ...**

Diana, Antonino

Lugduni, M. DC. LXXX.

173. An Sacerdos possit celebrare in Patena, & calice nondum censecrato.
& cum vestimentis nondum benedictis, si alius Sacerdos bona fide cum
ipsis Missam antea nona reconciliatione, si in ea bona ab ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76405](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76405)

5. Sed aliquis posset ad supradictas Rubricas respondere; & ad primam desumptam ex §. 20. dicendum videtur esse tantum directivam; & non præceptivam; & ideo Doctores adductos ubi supra pro negativa sententia loquutos fuisse quoad necessitatem: Doctores vero pro affirmativa sententia loquutos fuisse quoad congruitatem. Ita Tamburinus *Opusc. de Sacrif. Missæ, lib. 1. cap. 5. §. 2. n. 2.* ubi asserit, quod non habemus in dictis Rubricis Missalis, unde cum tanto rigore eiusmodi benedictio mapparum exigatur. Et me citato, docet Garfia in *Summa Theol. mor. tract. 3. difficult. 8. dub. 3. punct. 1. n. 11.* [Que la regla del Missal en vna cosa, que no es de sustancia del sacrificio, sino tambien para mayor ornato, y reuerencia, no se ha de creer que oblique con tanto rigor.] Ad aliam verò auctoritatem Rubricæ, ex cap. 10. de *Defectibus, &c.* dicendum videtur, quod licet iisdem verbis Rubrica loquatur de benedictione vestium Sacerdotalium, ac de benedictione mapparum; non sequitur quod ex ipsis oriatur eadem obligatio: nam benedictio vestium Sacerdotalium est de necessitate, benedictio verò mapparum ex decencia. Itaque regula Missalis de benedictione vestium, est præceptiva; de benedictione verò mapparum, est directiva. Quod probatur ex doctrina Marchini de *Sacram. Ordin. tract. 3. part. 3. cap. 6. n. 3.* & aliorum asserentium, illas regulas Missalis esse præceptivas quæ tangunt aliquam legem Canonicam in corpore iuris contentam, vt de seruando ieiunio, integrando Sacrificio, de Ara consecrata, de loco celebrandi non prohibito, de præmittenda Confessione post lethale, de benedictione vestimentorum, & eiusmodi; quorum singula in corpore iuris sunt expressa. Eas verò Rubricas dici directivas, quæ nec in toto iure Canonico continentur, nec in Rubricis ponuntur cum verbis importantibus præceptum; qualia sunt, *mandamus, præcipimus, & similia.* Cum itaque benedictio vestium Sacerdotalium contineatur in iure Canonico, vt notat Marchinus *ubi supra*, non autem mapparum; sequitur regulam Missalis de illa loquentem esse præceptivam: regulam autem de benedictione mapparum; quia in iure non inuenitur, neque in Missali ponitur sub verbis importantibus præceptum, vt patet legentibus, directivam tantum esse dicendam videtur. Ergo, &c. Sed sufficiat mihi in gratiam Lectorum superius dicta excogitasse; nam cum dubium sit arduum, & pugnantibus inter se inueniantur Doctorum sententia; Ego finalem Resolutionem huius Questionis Sacre Rituum Congregationi remitto.

4. De numero autem Mapparum, non est minor controversia inter Theologos: nam Vasquez *tom. 3. disput. 23. cap. 3. num. 21.* Suarez *tom. 3. disp. 82. sect. 6.* Fagundez *Præcept. 1. lib. 3. cap. 22. num. 10.* Reginaldus *tom. 2. lib. 29. cap. 9. num. 194.* Henriquez *lib. 9. cap. 28. num. 3.* Toletus *lib. 2. cap. 12. n. 6.* Amicus, Emanuel Sa, *ubi supra*, cum aliis docent, sufficere ad ornatum Altaris duas tantum mappas. Sed hæc opinio non videtur admittenda, & plures ex citatis Auctoribus scripserunt ante Reformationem Missalis Clementis VIII. in quo vt visum est, supra, statuitur Altare esse ornandum tribus mappis, vna oblonga, quæ vsque ad terram pertingat, duabus aliis breuioribus, vel vna duplicata. Et ita tenet post dictum Missale Auerfa de *Euchar. quæst. 11. sect. 13.* Leandrus de *Sacram. tom. 2. tract. 8. disput. 7. q. 10.* Cardin. Lugo de *Euchar. disp. 20. sect. 4. num. 96.* Hortadus de *Sacrif. Missæ, disp. 4. difficult. 9.* Perlicus de *Officio Sacerdot. lib. 1. cap. 4. dub. 8. num. 59.* Gauantus in *Rubr. Missalis, part. 1. tit. 20.* & alij. Quod etiam colligitur ex cap. *Si per negligentiam, de Consecr. dist. 2.* ubi requiruntur trina lineæ, præter Corporale. Nisi tamen aliquis

dicat eum Amico, & aliis *ubi supra*, Rubricam Missalis, præscribentem tres Mappas, loqui de decencia, non de necessitate: & ita Doctores asserentes, sufficere duas mappas, loquutos fuisse quoad necessitatem, non verò quoad congruitatem; vt loquuti sunt requirentes tres Mappas.

5. Non desinam tamen hæc adnotare licet, vt probatum est, pro ornatu Altaris requiruntur tres Mappæ, & hæc benedictæ; tamen Auerfam de *Sacram. Euchar. quæst. 11. sect. 13.* Leandrum de *Sacram. tom. 2. tract. 8. disput. 7. q. 11.* & à fortiori Layman, Siles Trulleneh, Bassæum, Caltrum Palatum, Azoriam, *ubi supra*, docere saltem ex causa necessitatis adhiberi posse Mappas non benedictas, sed communitate Laicorum, quæ etiam postea ad suos vsus eis reddi possunt. Et ideo Garcias in *Summa Theol. mor. tract. 3. difficult. 8. dub. 3. punct. 1. n. 12.* sic ait: [Adhibere que si vno non tuuierit manteles, potria despus poner vna toalla limpia en lugar dellos, y despus la podria aplicar à otros vfos, aunque fuessen profanos, como antes estaua applicada. Fagundez dize, que puede el Sacerdote poner el lienzo, que tiene para limpiarle el sudor, si es limpio; y despus puede vñar del, como antes en opinion prouable.] Item Tannerus *tom. 4. disp. 5. quæst. 10. dub. 3. n. 48.* Vviggers in *part. 9. §. 3. dub. 15. n. 74.* Fagundez *Præcept. 1. cap. 22. n. 13.* Azor. *tom. 1. lib. 10. cap. 28. q. 8.* & alij docent eum in causa necessitatis posse vnam tantum Mappam præter Corporale in Sacrificio Missæ adhiberi. Sed difficultatis est in supradictis Casibus gradum necessitatis assignare, Tamburinus *opusc. de Sacrif. Missæ, cap. 3. §. 1. n. 4.* & cap. 5. §. 2. n. 1. me citato, asserit, quod gradum necessitatis non est hæc valde strictè accipiendum. Quare necessitas audiendi, & celebrandi Sacram. de Festiuo, feruor deuotionis, & tentato voluntate restorationem eo remedio superandi, imò & Sacerdoti non diuini opportunitas elemosynæ, satis impetque in prædicta paruitate, etiam à veniali celebrantem excusabit. Ita Tamburinus; cui adde etiam me citatis Marchinum, de *Sacram. Ordin. tract. 3. cap. 14. n. 2.*

6. Et tandem pro corone huius Resolutionis, si Aliquis curiosus inquirat: An extrâ casum necessitatis sit peccatum mortale celebrare cum vna tantum Mappa & Corporalibus; Leandrus de *Sacram. tom. 2. tract. 8. disput. 7. quæst. 15.* respondet, tantum esse veniale; mortale verò sine vlla Tobalea, cum solis Corporalibus; Quia celebrare primo modo, leuis; secundo verò mortale esset irreuerentia. Ita ille; cui adde Moura in *Mordilla Casuum Conscientie, part. 3. cap. 5. §. 11. numero 11.* sic asserentem: Quale peccatum est hoc? Respond. sine Tobalea, & Corporalibus esset mortale; cum Tobalea, & Corporalibus sine secundo linco, esset veniale. Hæc Moura, qui citat Rodriguez, Toletum, & alios.

RESOL. CLXXIII

An Sacerdos possit celebrare in Patena, & Calice non dum consecratis, & cum vestibus non benedictis, si alius Sacerdos bona fide cum ipsis Missam antea celebrasset?

Et asseritur Ecclesiam pollutam non egere reuocacione, si in ea bona fide ab aliquo Sacerdote celebratum est. Ex part. 2. tract. 14. Ref. 69.

§. 1. R Espondet negatiue Fagundez *tract. 1. lib. 3. cap. 22. num. 15.* & ita asserit respondisse multos Patres Societatis Iesu.

Sup. hoc lege supra ex Ref. 140. doctrinam §. Adde. in principio, & Ref. 164. & 166. & quauis cursissime vide ramentum in 10. 6. tr. 1. doctrinam per totum Ref. 27. & signatur §. Item.

Sup. hoc signanter in Ref. 1. not. præterita, & in eodem §. & cum eodẽ Marchino tantum hic citato.

Sup. his verbis supra in Ref. 84. §. 1. prope finẽ, & in Ref. 140. §. Adde. prope finẽ, & in tom. 6. tr. 1. Ref. 18. §. Et itadem ad mediũ, & §. Et citca. in principio, sed lege eam per totam, signanter alias not. Prædictorum §§.

INTRO
TOM. I
E III

2. Sed ego contrariam sententiam probabilem etiam esse existimo : nam in prima celebratione a Sacerdote bona fide facta, iam consecrata remanserunt. Vnde postea non indigent alia noua consecratione, vel benedictione. Et ita Castrus lib.2. de leg. disp. penult. cap. vlt. asseruit, Ecclesiam pollutam non egerere noua reconciliatione, si in ea bona fide ab aliquo Sacerdote celebratum est. Quam sententiam docuit etiam post illum Auila de cens. part. 5. disp. 7. dub. 3. concl. 1. & Emmanuel Sa verb. Ecclesia, liter Portel. in addit. ad dubia Regul. ver. Ecclesia, num. 5. in contrariam videatur inclinasse sententiam. Sed nostra, vt diximus, probabilis est, & tuta in praxi.

RESOL. CLXXIV.

An si in Calice, & Patena non consecratio quis celebrat bona fide, remaneant consecrata ?

Ex quo inferitur, quod Ecclesia polluta non egeret reconciliatione, si quis in ea bona fide celebrat. Ex p. 5. tr. 13. & Misc. 1. Ref. 60.

bona fide cum ipsis Missam ante celebrauit? Respondeo quod sic, quia per talem Missam bona fide celebratam benedicta remanserunt. Ita ille. Et reuera, quia alia consecratione non dicendum est indigere Calicem, & Patenam, per contactum sanguinis, & corporis Christi sanctificata.

RESOL. CLXXV.

Virum Calicem, qui vsum aureum amisit, & iterum postea deauratur quoad illam superficiem, qua tangit Sanguinem Christi, debeat de nouo consecrari, & idem queritur de Patena ?

Et deducitur, quod Ecclesia retinet suam consecrationem, quando paulatim reficitur, in qua pars noua censetur consecrata hoc ipso, quo consecratae additur. Etiamque cursim inferitur, quod Ecclesia amittit suam consecrationem, quando precipua pars parietum simul corrui? Ex p. 2. tr. 15. & Misc. 1. Ref. 3.

§. 1. Affirmatiue respondent communiter DD. sic Pitigianus in 4. sent. tom. 1. disp. 13. q. 2. art. vnic. Molfes. in sum. tom. 1. tract. 3. cap. 12. n. 53. Petri Ledesma in sum. tom. 1. de sacram. Eucharist. cap. 21. fol. mibi 148. Scorzia de sacrif. Missæ, lib. 2. cap. 14. n. 8. Bartholom. ab Angel. in exam. Confess. dial. 5. §. 324. qui citat Syluestrum, Angelum, Armillam, & Tabianam, verb. Calix, & alij communiter, vt dixi. Et ratio est, quia consecratio fit propter contactum corporis, & sanguinis Domini, id autem in quo proximè fit contactus, non est consecratum. Ergo consecrandum : & ita certam esse hanc sententiam putant aliqui, vt Reginald. qui in praxi, tom. 2. lib. 29. cap. 9. sect. 6. n. 199. contrariam docet periculosam.

2. Sed his non obstantibus, probabilior ego puto cum Layman in Theol. mor. lib. 5. tract. 5. cap. 6. num. 7. & illam amplexus est Ægid. de Coninch. de Sacram. quest. 83. art. 3. dub. 3. num. 246. quam his rationibus probat. Quia cum res semel consecrata nunquam amittat consecrationem, quamdiam manet eadem, & integra, vt docet D. Thom. in 3. part. quest. 83. art. 3. ad 3. & communiter Doctores, difficile videtur, cur Calix consecrationem perdat per deaurationem, cum non frangatur, nec ita mutetur, quin maneat idem. Videtur ergo omnino eam retinere simili ratione, qua Ecclesia retinet suam consecrationem, quando paulatim reficitur, in qua pars noua censetur consecrata hoc ipso, quo consecratae additur.

3. Sed aduersus hanc rationem consurgit Suarez in 3. p. tom. 3. disp. 81. sect. 7. & Pitigianus vbi supra, & alij, dicendo hoc verum esse, quando pars quæ additur, est minus principalis. Sed in casu nostro, licet pars argentea Calicis videatur principalior quoad magnitudinem materiæ, tamen quoad vsum id quod per deaurationem additur, principalis est; quia tangit & continet immediatè sanguinem Christi. Ergo. Hæc Pitigianus, & alij.

4. Sed contra, nam ex hoc sequeretur, primò Calicem recentem deauratum posse dici alium à præcedenti. Secundo eum in ratione Calicis, & vsus quem habet ad sacrificium, destrui, si interius autem omnino dederatur, quæ tamen communiter negantur. Vtque autem sequela probatur, quia res absolute dicitur destrui, ac fieri noua, quando secundum suam præcipuam partem simul destruitur, aut renouatur. Et patet in Ecclesia, quæ amittit suam consecrationem, quando præcipua pars parietum simul corrui. Et ob has rationes ait Ægidius, viri quidam doctissimi putant hanc sententiam esse probabilior

Sup. hoc in Res. mor. p. 11. no. 11. et sic...

Sup. hoc in Res. mor. p. 11. no. 11. et sic...

Sup. hoc in Res. mor. p. 11. no. 11. et sic...

Sup. hoc lege doctrinam Res. noi. seq.

Sup. hoc in tom. 9. tr. 7. lege doctrinam per tot.